

TÜRK DIŞ POLİTİKASINDAN ULUSLARARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜNE...

(Dış İşleri Bakanlığı Sözcüsü Selçuk Ünal ile Söyleşi)

ŞİFA BOZTEPE[□]

Selçuk ÜNAL, Ankara doğumlu olan ÜNAL, T.E.D. Ankara Koleji ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü mezunu.

ÜNAL, Dışişleri Bakanlığı'na 1992'de Personel Dairesi Başkanlığı'nda aday meslek memuru olarak göreve başladı. 1993'de Batı Avrupa Dairesi'nde aday meslek memuru olarak görev yapan ÜNAL, 1995'de yine Batı Avrupa Dairesi'nde aday meslek memuru, ardından ataşe, 1995'de Doha Büyükelçiliği'nde ataşe, üçüncü katip, 1997'de Dublin Büyükelçiliği'nde üçüncü katip, ikinci katip, 2000'de Ortadoğu Dairesi'nde ikinci katip, başkatip, 2002'de BM Cenevre Daimi Temsilciliği'nde başkatip, müsteşar, 2006'da Bakan Özel Müşavirliği'nde şube müdürü ve daire başkanı olarak çalıştı.

ÜNAL, Dışişleri Bakanlığı Sözcülüğüne atanmadan önce,2008 yılında atandığı Türkiye'nin BM Daimi Temsilciliği'nde müsteşar olarak görev yapmaktaydı.

Evli olan Ünal, İngilizce ve Fransızca biliyor.

Şu an Dışişleri Bakanlığında Genel Müdür Yardımcısı ve Bakanlık Sözcüsü olan Selçuk ÜNAL ile Türk Dış Politikası hakkında, Dışişleri Bakanlığımız ve Uluslararası İlişkiler Bölümü hakkında konuştuk... Buyurun gelin, sizde misafir olun bu doyumsuz sohbetimize...

ŞİFA BOZTEPE: 2015 yılında, sözde Ermeni soykırımının 100.yılı olarak Ermeni diasporası tarafından dünya çapında soykırımı tanıtmak için, özellikle ABD ve Fransa başta olmak üzere,

[□] Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü İkinci Sınıf Lisans Öğrencisi

böyle bir sözde Ermeni soykırımını tanıtmak girişiminde bulunacaklarmış. Bunun için Türkiye'nin özel bir önlem alma durumu var mı?

SAYIN SELÇUK ÜNAL: Öncelikle şöyle söyleyeyim, Türkiye'nin 1915 olaylarına olan yaklaşımını biliyorsunuz. Bu gibi geçmişte yaşanan bazı hadiselerin tarihsel kısmının tartışılmasını istiyoruz ve bu konuda yaptığımız "Ortak Tarih Komisyonu" kurulması önerisi var ve bu konuda tabiatıyla kendi ülkemizin görüşlerinin diğer ülkelere aktarılması için yaptığımız çalışmalar var ve bu çalışmalarda sürececek. Nedir bu çalışmalar? Diplomatik faaliyetlerimiz var, parlamento halinde girişimlerimizi sürdürüyoruz. Bunlar tabii ki sürececek.2015'te Ermeni diasporasının bu gibi çalışmalar yapabilecek olması ihtimal dâhilindedir. Zaten bunu kendileri de açıklıyor. Ancak bizim de çalışmalarımız sürececek tabii ki.

Ş.BOZTEPE: Fransa ile ilişkilerimizin tamamen bittiği söyleniyor ki keza bunu kanıtlar nitelikte ilk adım büyükelçimizin ülkeye geri getirilmesi oldu. Bu durumda Fransa ile ilişkilerin nereye doğru gittiğini düşünüyorsunuz?

S.ÜNAL: Türkiye ile Fransa, Akdeniz'in iki ucunda, iki önemli Avrupa ülkesi. Tarihimiz köklü ilişkilerimizle dolu ancak burada önemli olan hakların temsilcileri olan parlamentoların, hiçbir zaman tarihi olayları siyasi bir şekilde yargılamamasıdır. Biz bunun yapılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Zaten Fransa ile ortaya çıkan krizin altında yatan neden de bu. 577 üyeli Fransız parlamentosu,42 olumlu oyla böyle bir karar getirmiştir ve bu defa tek önemli fark, Fransız hükümeti, Fransız yönetimi de bu kararın arkasındadır. Bu nedenle tepkimizi ortaya koyduk ve bu tepkimiz, öncelikle büyükelçimizin bir süreliğine Ankara'ya çağırılması oldu, bir takım önlemler alındığı açıklandı Sayın Başbakanımız tarafından. Bu kararın, yani temsilciler meclisinin kararının senatoya gitmesi halinde tabii ki durum daha da farklı bir noktaya geçecek.

Ş.BOZTEPE: Sayın Bakanımız Ahmet DAVUTOĞLU, Dışişleri Bakanlığı görevine geldiğinden beri dış politikada aktif rol üstleniyoruz. Ve bakanımız dış politikada uygulayacağı teorileri "ara buluculuk" ve "sıfır sorun politikası" olarak açıkladı. Ama bazı noktalarda da komşularımızla ve diğer ülkelerle ilişkilerimiz hala sıfır soruna ulaşmamış durumda. Bunu bir başarısızlık olarak nitelendirebilir miyiz ve "sıfır sorun politikası" şu an nereye doğru gidiyor sizce?

S.ÜNAL: Öncelikle bu başarısızlık olarak nitelendirilemez. Sıfır sorun bir amaçtır. Türk dış politikasının temeli zaten, Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Cumhuriyet'i kurmasından beri "Yurtta sulh, cihanda sulh." olarak belirlenmiştir. Türk dış politikasının temel ritmi, temel gelenekleri değişmedi hiçbir zaman. Dolayısıyla Türk dış politikası her zaman komşularıyla barış içerisinde yaşamaya çalışan, etrafında barış ve istikrar halesi yaratmaya çalışan bir açılım içerisinde olmuştur. Sayın Bakanımızın, bakanlığa atanmadan önce ve bakanlık sırasında da açıkladığı komşular arası "sıfır sorun politikası", zaten kendisinin de daha önceden açıkladığı üzere bu politikanın, bu geleneğin devamıdır ama bu son dönemde daha somuta indirgeni ve etrafımızdaki tüm ülkelerle, komşularımızla, yüksek düzeyli siyasi istişare işbirliği mekanizmaları kurduk. Bu çerçevede birçok çalışmamız oldu. Etrafımızdaki bütün ülkelerle siyasi, ekonomik, kültürel ilişkiler geliştirildi. Çoğuyla vizeler kaldırıldı. Diğerleriyle bu konuyla ilgili çalışmalarımız sürüyor. Ama burada önemli olan nedir? Bu zaten bir idealdir. Hiçbir ülke bizi zaten komşularımızla kötü ilişkiler içerisinde olmaya teşvik edemez. Tabiatıyla komşularınızla iyi ilişkiler içerisinde olmak zorundasınız. Bu bir apartmanda yaşamaya benziyor. Apartmanda da tüm komşularınızla iyi ilişkiler kurmak durumundasınız. Ama her komşunuz iyi olmayabilir. Sonuçta bu bir amaçtır, idealdir. Son dönemde bazı yorumlar yapıyor komşularla sıfır sorun politikası nereye gidiyor diye, komşularımızla, özellikle güney komşularımızla, Suriye olsun ve başka ülkelerle olsun bu ülkelerde olan gelişmeleri Türkiye yaratmadı. Kuzey Afrika'da, Tunus'ta başlayan "Arap Baharı" ve bir dizi hareket var, bunların da başlatıcısı Türkiye değildi. Tunus'ta, sonra Mısır'da, daha sonra başka

ülkelerde en son Suriye’de ortaya çıkan bu gibi hareketler zaten, bu ülkelerin kendisinden gelen bir uyanmadır, yani Türkiye’den kaynaklanan bir durum değildir. Burada önemli olan, bu ülkelerdeki sorunları, sıkıntıları biz yaratmadık. Şartlar değiştikçe tabii ki her ülke gibi biz de şartlara uyum sağlayacağız. O ülkeler de şartlara uyum sağlayacak. Ama bizim bu ilkemiz devam ediyor. Biz bunun en başından beri başarıyla uygulandığına inanıyoruz. Ve bu temel ilkeyi gerçekleştirme konusundaki kararımız da net.

Ş.BOZTEPE: Yani sıfır sorun politikasında karşıdaki ülkeler sorun çıkardığında bu bizi bağlamaz mı?

S.ÜNAL: Hayır tam öyle değil. Bizim temel amacımız, temel çıkış noktamız her ülkeyle mümkün olduğu kadar iyi ilişkiler içerisinde olmak. Bu ilişkileri de her alanda genişletmek. Bu zaten çok ülkede yapıldı. Biliyorsunuz belli ülkelerle vizeler kaldırıldı, artık vatandaşlarımız bu ülkelere vizesiz gidip seyahat edebiliyor. Bu yöndeki girişimlerimiz de devam ediyor. Ama buradaki temel sorun ya da yanlış olan bir algı, başka ülkelerde kendi iç sorunlarından kaynaklanan bazı değişiklikler, onların genel politikalarına yansiyorsa burada Türkiye’nin yapabileceği çok fazla bir şey yok. Örneğin Suriye... Suriye’de komşularla sıfır sorun politikamızın temel alındığı ülkelere biri ve birçok alanda ilişkilerimiz çok iyiye gitti. Ancak bu Suriye hükümetinin kendi halkına yaptığı baskıyı, zulmü, yanlışları tasdik ettiğimiz anlamına gelmez. “Dost acı söyler.” atasözünden hareketle Türkiye dostlarına en büyük iyiliği, doğruyu zamanında söyleyerek yapmıştır ve yapacaktır da... Hiçbir ülkeyi, hiçbir yönetimi kendi halkına baskıda bulunduğu için destekleyecek durumumuz yok.

Ş.BOZTEPE: Türki Cumhuriyetler ve diğer ülkelerdeki Türk toplulukları için Dışişleri Bakanlığımızın yaptığı özel bir çalışma var mı? Bu konuda öncelikli hedefler nelerdir?

S.ÜNAL: Tabii. Öncelikle temel bir ilkemiz ve temel bir hedefimiz var. Temel ilkemiz Türkiye’nin dışında bulunan vatandaş, soydaş ve akraba topluluklarının bu ülkelerle Türkiye arasında bir dostluk köprüsü olmasını arzuluyoruz. Temel politikamız bu ülkelerde bulunan kendi vatandaşlarımızın içinde yaşadıkları ülkelerde vatandaşlık almasını istiyoruz eğer kanunlar öngörüyorsa. O topluma entegre olmaları, kendi benliklerini, milli, kültürel benliklerini unutmadan entegre olmaları, o toplumun yararına çalışmaları ve iki ülke arasında dostluk köprüsü oluşturmaları. Bu da temel politikamız, temel hedefimiz.

Bu çerçevede tabii ki bize yakınlık duyan tüm topluluklara kültürel anlamda ulaşma çalışmalarımız sürecektir, bu her ülkenin attığı bir adımdır zaten. Bu yöndeki çalışmalarımız Orta Asya’da olsun, Avrupa’da olsun, Ortadoğu’da olsun, başka ülkelerde olsun, o ülkelerin toprak birliğine, bütünlüğüne saygı göstermesi suretiyle devam edecektir.

Ş.BOZTEPE: Bakanımız 4.Büyükelçiler Edirne Konferansında, “Avrupa ekonomi politik bir deprem yaşıyor şu anda.” dedi. Avrupa’ya baktığımızda şu anda büyük bir krizin içerisinde ve çökme aşamasında. Avrupa ekonomisi gittikçe küçülüyor ve Türkiye açısından duruma bakmak gerekirse, Türkiye geliştirmekte olan bir ülke ve Avrupa ülkesi. Bu bağlamda düşündüğümüzde, geliştirmekte olan ülkeler dışa bağımlı bir durumdadır ve bizde böyle bir durumdayız. Ülkemizi şirkete benzetirsek, şirketler kriz durumunda hemen bir önlem alma durumunun içerisinde girerler. Avrupa’da böyle bir durum varken bizim aldığımız önlem var mı?

S.ÜNAL: Öncelikle çok doğru bir noktaya işaret ettiniz, Türkiye’nin batısında ve kuzeyinde, yani Avrupa’da şu anda, küresel bir ekonomik kriz, ekonomik deprem etkileri yaşanıyor. Aynı

zamanda Türkiye'nin güneyinde de Arap baharından kaynaklanan başka bir siyasi deprem yaşanıyor. Bu iki devrim arasında Türkiye tabii ki kendisine ilişkin önlemler alıyor. Nedir bunlar? Türk ekonomisine ilişkin önlemler zaten çok önceden alınmıştı. Çünkü Sayın Başbakanımızın açıkladığı gibi ekonomik konularda ortaya çıkabilecek sorunlar zaten ufuktaydı. Bunu Türkiye, Türk ekonomisi zaten zamanında gördü. Kaldı ki 2001'deki ekonomik krizden sonra alınmış bazı önlemler, öngörüler ve dersler vardı. Bu çerçevede zamanında alınmış olan önlemler bu krizin, bu aşamada bizi çok fazla etkilememesine yol açmıştır. Sonuçta bu Türk diplomasisi için aynı zamanda fırsattır da. Nedir bu fırsat? Bu ülkelerde bir ekonomik daralma var. Alım-satım imkânları belki daralacak. Türkiye'nin ihracatının %50'si bu ülkelerdir, yani Avrupa ülkelerindedir. Bunun aynı zamanda bir işaret fişeği de olması gereklidir. Türkiye'nin başka ülkelere, başka pazarlara mallarını satıp, ihracatını yapabilmesi için çok eskiden beri başlattığı politikalar var. Aynı zamanda siyasi temeli olan projeler var. Bu yöndeki çalışmalar sürecek.

Ş.BOZTEPE: Avrupa Birliği'ne girme sürecinde bu yaşananlar Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girme stratejisinde bir değişim yaratacak mıdır?

S.ÜNAL: Hayır, öncelikle Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üye olma arzusu stratejik bir hedef. Bu hedeften hiçbir şekilde sapma olmayacak. Bunu zaten Türkiye'nin siyasi liderleri yeri geldiğinde en açık şekilde açıklıyorlar. Ancak şu var. Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkileri başta Fransa olmak üzere bazı ülkeler tarafından siyasi bahanelerle bloke edilmektedir. Avrupa Birliği ile müzakere fasıllarının bir kısmı Fransa tarafından bloke edilmiş durumda, burada bir ilerleme sağlandığı söylenemez. Bu bizim şevkimizi kırmıyor. Fakat bu nedenle Türk halkında Avrupa Birliği üyesi olmak için arzunun azalmadığını bilmekle beraber, Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi alacağına olan inancın azalmakta olduğunu gözlemliyoruz. İkisi arasında büyük bir fark var ancak bu da bizi yıldırmamalı, bizim temel hedefimiz Avrupa Birliği'ne tam üyelik ancak son ekonomik kriz tabiatıyla Avrupa Birliği'nin içinde bulunduğu durumu göstermiştir. Türkiye'de birçok yorumcu, Avrupa Birliği ekonomisinin, ekonomik sisteminin yararını sorgulamaya başlamıştır. Bu tabii ki bizim de değerlendirmelerimizde göz önüne alacağımız bir husus. Ancak şu aşamada Avrupa ülkelerindeki ekonomik kriz Avrupa Birliği ülkelerini ciddi bir şekilde sarsmıştır.

Ş.BOZTEPE: Avrupa Birliği'ne girmek için ciddi bir uğraş sarf ediyoruz ve Almanya gibi, Fransa gibi ülkeler bize rest çekiyor. Bütün bunlara rağmen neden biz Avrupa Birliği'ne girmeye muhtaçmışız gibi bir pozisyon yaratıyoruz?

S.ÜNAL: Hayır, Türkiye Avrupa Birliği'ne girmeye muhtaç değil. Türkiye'nin temel politikaları, temel çıkış noktası, Avrupa ideal ve normları, idealleri ve kuralları üzerine kuruludur. Şunu sakın yanlış anlamayın, Avrupa bir coğrafi tanımlama değil, Avrupa bazı ideal ve kuralların, olguların, değerlerin temsilidir. Ve Türkiye'de, hem Balkanlı, hem Kafkaslı, hem Ortadoğulu bir ülke ve aslında bir Avrupa ülkesi olduğu da öteden beri savunuluyor. Avrupa Birliği üyeliğine bu nedenle önem veriyoruz. Bu bizim dış politikamızın, Cumhuriyetimizin kurulduğu günden bu yana, temel yönelimidir. Ancak bu konuda hiçbir zaman da aşağılık kompleksimiz yok, olmadı, olmayacak da. Türkiye Avrupa Birliği'ne girecek diye, temel değerlerimizden, temel çıkarlarımızdan feragat edecek değiliz. Ancak Avrupa Birliği'nin her üye için talep ettiği bazı reformları var ve Türkiye onların çoğunu da gerçekleştirdi. Ekonomik alandaki, siyasi alandaki birçok reformu, birçok şimdiki mevcut üyeden de daha iyi gerçekleştirdi. Ancak dediğim gibi siyasi sebeplerle bu konudaki müzakere kapılarının çoğu henüz açılmadı.

Ő.BOZTEPE: Türkiye'nin Balkanlar politikasının Avrupa Birliği'ne girme yolunda önemi nedir?

S.ÜNAL: Balkanlar, Türkiye ile Avrupa arasında bir geçiŐ noktasıdır. Türkiye kültürüyle, siyasetiyle, ekonomisiyle çok uzun zamandan beri Balkanlardaydı zaten Osmanlı döneminden bu yana. Dolayısıyla her zaman çok yoğun bir iliŐkimiz söz konusudur. Bizim Avrupa Birliği ile olan iliŐkilerimizde Balkanlar çok önemli bir yer tutuyor. Bu ülkelerin tabiatıyla değişik Avrupa merkezli kurumlara üye olarak girmesini savunuyoruz bizde. Çünkü Balkanlarda ve Avrupa'da barış ve istikrar, Balkanların NATO ve AB gibi kurumlara tam entegre olmasıyla sağlanacaktır ancak.

Ő.BOZTEPE: Ve gelelim Türkiye'nin iç işlerinde ön planda olan bir konu olan terörizme... Küresel Terörizm Mücadele Formuna katılıyoruz. Türkiye'nin bu forumda öncelikle çıkarları nelerdir ve bu çıkarların yanı sıra Türkiye'nin bu forumda hedeflediği şeyler nelerdir?

S.ÜNAL: Öncelikle terörizm ile mücadelede, Türkiye'miz için bu kadar önemli olan bu konuda, dış bağlantıları nedeniyle Dışişleri Bakanlığı da bu mücadelede kendi payına düşeni yapmaktadır, yapacaktır da. Burada önemli olan bu faaliyetleri sürdürürken uluslararası platformlarda kendimizi, ülkemizdeki durumu çok daha iyi anlatmaktır. Haklı olmak uluslararası iliŐkilerde yetmez. Haklı olduğunuzu anlatmak, göstermek çok daha önemlidir. Ama aynı düzeyde de zordur. Bu nedenle Türkiye eskiden beri her alanda bu konudaki görüşlerini, stratejilerini anlatmaktadır. Ve terörizmle küresel mücadele anlamındaki her platformda da yerini almaktadır. Bahsettiđiniz platform, Türkiye ile ABD'nin eş başkanlığını yaptığı, küresel terörizm konularının konuşulduğu, konuşulacağı, PKK terör örgütüne karşı önemli konuların masaya yatırılacağı bir platformdur. Bu nedenle önemlidir.

Ş.BOZTEPE: Türk İşbirliği Konseyi kuruldu ve bu Türk İşbirliği Konseyi kurulurken hedeflenenler nelerdi?

S.ÜNAL: Türk İşbirliği Konseyinin temel hedefi; Türkçe konuşan ülkelerin ve halkların birbirine daha çok yakınlaşmasını, kültürel anlamda daha çok işbirliği yapılmasını sağlamaktır. Sonuçta siyasi olarak tabii ki bu ülkelerin birbirleriyle daha iyi ve daha sıcak ilişkiler kurması için bir başka platform oluşturmaktır.

Ş.BOZTEPE: Çok teşekkür ederim. Şimdide gelelim dış politikadan akademik hayata... Bir büyüğümüz, bir ağabeyimiz olarak, uluslararası ilişkiler öğrencilerinin kendilerini kariyerleri açısından en uç noktada geliştirebilmeleri konusunda tavsiyeleriniz nelerdir?

S.ÜNAL: Öncelikle benim uluslararası ilişkiler bilimini okumakta olan arkadaşlarıma temel bir önerim var, ülkemizdeki gelişmeleri çok yakından izlemek, aynı anda küresel gelişmeleri de çok yakından takip etmek. Çünkü Türkiye artık globalleşmiş bir dünyanın içinde yer alan bir ülkedir. Yurt dışındaki herhangi bir gelişme, Türkiye'yi etkileyebiliyor, keza Türkiye'deki gelişmeler de diğer ülkeleri etkileyebiliyor. Öncelikle dünyayı yakından takip etmek ve Türkiye'deki gelişmeleri yakından izlemek. İkinci olarak zaten okuduğunuz branşın gereği bu, yabancı basını çok yakından takip etmek. Küreselleşmiş olan bu dünyada bilgi geçişiminin çok daha kolay olduğu, iletişim devriminin yaşanmış olduğu şu dünyada dünyayı izlemek çok daha kolay ama unutmayın ki dünyada bizi izliyor. Dolayısıyla hem kendi ülkemizdeki gelişmeleri çok iyi değerlendirmek, okumak, tahlil etmek, hem de yurtdışındaki gelişmeleri, uluslararası ilişkileri çok yakından takip etmek gerekiyor. Bu zaten, hem Türk vatandaşı olmanın, hem de sorumlu bir dünya vatandaşı olmanın da bir gereği. Diğer bir konu tarih, tarihi okumak. Tarihimizi, coğrafyamızı bilmeden uluslararası ilişkiler alanında hiçbir konuyu doğru analiz edemeyiz. Tarihimizi değiştiremeyiz, coğrafyamızı da değiştiremeyiz ama geleceğimizi şekillendirebiliriz. Dolayısıyla tarihimizi ve coğrafyamızı iyi bildiğimiz sürece geleceğimizi daha iyi bir vizyona oturtabiliriz. Bir diğer konu yabancı dil. Ülkemizde artık uluslararası ilişkiler eğitimi veren birçok üniversite var, bunların çoğunda da yabancı dil eğitimi çok iyi veriliyor. Ancak Türkiye'de hiçbir üniversitede, verilen yabancı dil seviyesi ne kadar yüksek olursa olsun sizler için yeterli gelmeyecektir. Bu bölümden mezun olduğunuzda gönül ister ki hepimiz Dışişleri Bakanlığı mensubu olun, bizim kapımız herkese açık. Sınavlarımız zor, fakat herkesi kucaklayıcı. Ve değişik üniversitelerden, Türkiye'nin dört bir yanından arkadaşlarımızın, kardeşlerimizin bizlere katılmasını arzuluyoruz. Ama bununla beraber bunun için yabancı dili çok iyi öğrenmeniz lazım. Türkçeyi çok iyi kullanmanız lazım ama bunlarda yetmiyor çünkü uluslararası ilişkiler okutan fakültelerin sayısı çok, öğrenci sayısı da çok, ancak Türkiye'nin gelişimiyle beraber, Türkiye'nin dış ilişkileri de arttığı için, özellikle de ekonomik ilişkileri, birçok alan açılıyor aslında önümüze. Her durumda o alanda zaten çok iyi bir yabancı dile ihtiyaç duyuluyor.

Ş.BOZTEPE: Meslek memurluğu sınavları hakkında kısa bir bilgi verebilir misiniz?

S.ÜNAL: Şöyle özetleyeyim. Öncelikle tüm devlet memurları için gereken bir sınav var biliyorsunuz KPSS. Onu geçtikten sonra Bakanlığımızın kendine özgü sınavı var. İlk olarak yabancı dil ve Türkçe sınavı. Burada Türkçe 'den kasıt, öncelikle Türkçe bir kompozisyon ve değerlendirme yazımı. Girdiğiniz yabancı dil hangisiyse -İngilizce, Fransızca veya Almanca- başka bir konudaki kompozisyonu da yine yabancı dil ile yazmanız gerekiyor. Ayrıca örneğin; İngilizceden sınava giriyorsanız İngilizceden Türkçeye, Türkçeden İngilizceye size verilen bir metni çevirmeniz isteniyor. İki gün içerisinde bu dört aşamadan geçiyorsunuz. İngilizce, Fransızca veya Almanca olmak üzere istediğiniz yabancı dilden sınava girebilirsiniz. Tek dilden sınava girip başarılı olmanız da mümkündür ki mesela ben öyleyim. Ben İngilizceciyim, Fransızca'yı sonradan öğrendim. İkinci

bir dilden girmek isterseniz bu aşamaları o dilden de alıyorsunuz. Oradan alacağınız 70'in üzerindeki her puan ana puanınıza ekleniyor ve size aslında avantaj sağlıyor ama birçok arkadaşımız tek dilden sınava girmektedir. Çift dilden girenlerin tabii ki avantajı vardır. Daha sonra bu sınavları geçmeniz halinde sözlü mülakata alınıyorsunuz. Sözlü mülakat da esasen sizin mesleki becerinizi ve görgünüzü sözlü olarak ölçen ve Türkçe yapılan bir sınav. Ama bazen sormuş oldukları sorunun cevabını İngilizce veriniz de diyebilirler, o da sizin İngilizce konuşma durumunuzu ölçmeye yöneliktir. Ama o sınav temelde Türkçe yapılmaktadır.

Ş.BOZTEPE: Elçi olmak, Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü olmak, Dışişleri Bakanlığı mensubu olmak nasıl bir duygu?

S.ÜNAL: Biliyorsunuz Türk Hariciye teşkilatı Osmanlı dönemine uzanan, gelenekleri çok kuvvetli olan bir teşkilattir. Osmanlı döneminden bu yana hep gelişerek bu zamana gelmiştir. Osmanlı İmparatorluğu zamanında olsun, daha sonra olsun, dünyada olan gelişmeleri Türkiye'ye, Türkiye'de olan gelişmeleri dünyaya aktarmak için ana kapı olmuştur. Dışişleri Bakanlığımız, Cumhuriyet döneminde kurulan ilk bakanlıklardan birisidir. O dönem Milli Mücadele sırasında, Ulus'ta bir odada, üç hariciye memuruyla çalışmaya başlamıştır. Ve o dönemden bu günlere gelinmiştir. Bugünkü Türk Dışişleri teşkilatı, dünyanın dört bir yerinde örgütlenmiştir, teşkilatımızı başta Afrika olmak üzere daha da genişletmeye çalışıyoruz.

Ülkemizi, milletimizi, memleketimizi dışarıda temsil etmek hepimiz için, bütün mensuplarımız için ayrı bir şeref kaynağıdır. Bu aynı zamanda ağır bir sorumluluk getirir. Günlük yaşamınızdan mesleki yaşamınıza her alanda mükemmel olmanızı hedefleyen bir öz disiplin gerektirmektedir. Bu anlamda hepimiz elimizden gelen gayreti gösteriyoruz ve göstermeye devam edeceğiz. Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü olmak her dönemde zor bir konumdur. Neden? Çünkü sürekli sorulara muhatap kalınan bir konumdasınız, kriz zamanı özellikle bu konular daha da güçleşebilmektedir ancak o da eşit derecede ağır bir görev olmakla beraber, aynı şekilde gayet şerefli bir pozisyonudur.

Ş.BOZTEPE: Üniversite sıralarındayken elçi olmak hayalinizde var mıydı? Birçok uluslararası ilişkiler öğrencisine elçilik, büyükelçilik çok uç bir nokta geldiği için pek çok uluslararası ilişkiler öğrencilerin hayallerinde yer etmiyor. Siz hayalim buydu, gerçek oldu diyebilir misiniz?

S.ÜNAL: Ben üniversite yıllarımda özel sektörde çalışmaya başladım. Babamın mütevazı bir işyeri vardı, yani çalışmaya erken yaşlarda başladım. Benim o dönemde uluslararası ilişkilerle ilgili aklımda olan üç meslek vardı. Hariciyecilik, akademisyenlik ve savaş muhabirliği. Ancak kader böyle gelişti. Ben de sınavı kazanamayacağımı düşünüyordum, ancak çalıştım, benim gibi çalışan arkadaşlarımla beraber başardık ve buralara geldim. Çalışmanın sonucunda yapılmayacak hiçbir sınav yok zaten. Mesleğimi herkese tavsiye ederim.

Ş.BOZTEPE: Çok değerli vaktinizi bize ayırıp, sabırla sorularımızı cevaplandırdığınız için ve uluslararası ilişkiler camiasına ağabeylik yaptığınız için size çok teşekkür ederim...